

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**HORATII TVRSELLINI || ROMANI || E SOCIETATE IESV ||
LAVRETANAE HISTORIAE || LIBRI QVINQVE. ||**

Torsellini, Orazio

Romae, 1597

Cap. 21. Schismatis diuturnitas S. Domui obsuit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64112](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64112)

hausit Itallam. Triennium omnino tenuit: quò tempore
 Itallæ vrbes vix centesimo quoque superstitæ, pene ad so-
 litudinem ac vastitatem redactæ. Quæ prope infinita cla-
 des multos profecto perpulit Italorum, vt implorata B.
 Mariæ Lauretanæ ope, in tam horribili tempestate, ac pro-
 cella, cælestis auxiliij vmbra tegerentur. Vigesimo fere
 anno interiecto, Clementi successit Urbanus V. qui Ro-
 mam aliquando reuisit, non quidem ea mente, vt Ponti-
 ficiam sedem eo reuocaret, sed vt res urbanas, & Italiæ
 turbas componeret. Cæterum sub reuersionem ab vrbe
 in Galliam, cessit è vita. Gregorius inde XI. Pontifica-
 tum incepit. Is simul Italiæ incommodis, simul Cathari-
 næ Senensis, Virginis mirificæ sanctitatis insignibus incli-
 tæ precibus motus, Pontificalem sedem aliquando retulit
 Romam, anno LXX, quam translata erat in Galliam,

*Schismatis diuturnitas Lauretanam Aedem multis
 Pontificum fraudat beneficijs. Cap. XXI.*

S. Anto. p. 3.
 Plain. Urb.
 V. l.

Urbani VI.
 beneficia.

Ex Bull. Bo-
 nificij IX.

Gregorio breui rebus humanis exempto, Pontifex
 creatur Urbanus, huius nominis sextus. Huic à fa-
 ctione Gallicana Clemens VII. pseudopontifex obie-
 ctus, qui Romanæ Sedi sedem suam Auenionensem, quam
 Romanam dici volebat, opposuit. Ex quo turbata, diuisa
 saque duas in partes Ecclesia. Cæterum Romani Pontifi-
 cis absentia, quantum Aedis Lauretanæ ornamentis, cõ-
 modisque obstitisset, vel illa ipsa tempestate, ex eius præ-
 sentia intellectum est. Quippe Urbanus quamuis schisma-
 te, & schismaticorum Principum armis, atque insidijs e-
 xercitus agitatulque; tamen in tanta curarum & nego-
 ciorum mole, ad Lauretanam Virginem ornandam curæ
 aliquid deriuauit. Nam de cælestibus flammis V. Idus Se-
 ptembris supra Aedem Lauretanam spectari solitis certior
 factus, cælesti Reginae honestandæ animum adiecit. Nata-
 lemque

lemque Virginis lucem cœlestibus à Deo prodigijs decoratam Pontificijs à Dei Vicario muneribus decorandam existimauit. Lauretanam igitur Domum ipsa natali Virginis die visentibus cumulatissimam delictorum omnium Indulgentiam impertiuit, anno eius sæculi XC. mira omnino opportunitate. Urbano enim subrogatus Bonifacius IX. non modo Urbani exemplo, nouis Indulgentijs Lauretanam cumulauit Aedem, sed Iubilei celebritatem egit, quæ Bonifacij VIII. instituto in annum M. CCCC. incidit. Itaque vt sedes Pontificalis Romam aliquando reuocata, cupidoque visendi Pontificis mortales innumera- biles vndique in Urbem ad Basilicas Apostolorum, exciuit; ita cœlestium ignium, Pontificiarumque Indulgentiarum fama complures eorum ad Lauretanam cellã Septembri potissimum mense visendam, natalemque Virginis diem inibi agitandum accendit. *P. ea tempora Re-* *Hier. Aug.* *cinetenses viam, quæ ducit Lauretum (vt etiam per hye-* *mem sacra Aedes commode adiri posset) laterculo ster-* *rendam, marginandamque locauerunt. Sacella etiam* *propter viam, iusta per interualla excitarunt, siue pieta-* *tis incitamenta, siue in sæua tempestate, suffugia. Reci-* *netensium exemplum alios Picentium populos ad par pie-* *ratis decus excitauit. Igitur ex finitimis oppidis urbibus-* *que viæ, quæ Lauretum ferrent, sterni cœptæ: & ab An-* *cona, Auximo, Montefancto, Firmo, Lauretum vsque* *perductæ. Amnes etiam agrum Picenum interfuentes* *pontibus iuncti, vt tutum peregrinis, expeditumque iter* *darent. Cæterum Lauretanæ Domus ornamentis haud* *multo minus continuata rei Christianæ distractio obstitit,* *quàm Romani Pontificis commoratio Gallicana obstite-* *rat. Schisma quippe multiplex, ac varium, quale nun-* *quam antea, plures Pontificum exercuit per annos circi-* *ter XL. Quoad Martinus V. summo omnium consensu* *Pontifex Max. in Constantiensi Concilio creatus pacem* *aliquando orbi Christiano, & concordiam peperit. Ve-*

G rum-

rumenimvero illa tam fæda discordiarum tempeſtas, ſicut Eccleſiam, ac Pontifices ingenti malorum mole oppreſſit, ita Lauretanam Aedem haud paruo fraudauit cumulo bonorum. Id adeo quæ conſecuta ſunt tempora declararunt.

Martinus V. Indulgentijs, & Nundinis Lauretanam ornat celebritatem. Cap. XXXII.

QVæ ab translata Aede B. Mariæ ex Galilæa, ad eandem Laureti conſtitutam, celebrarique cœptam in multiplici Chriſtiane rei varietate, motuque geſta ſunt, adhuc expoſui, res cum vetuſtate, ac rerum perturbatio- ne ſubobſcuras; tum raris per ea tempora litteris illuſtra- tas. Ad hæc, ſi quæ in Recinetenſium commentarijs, alijsque publicis, priuatisque erant monumentis, incenſo (vt ſupra diximus) cum vrbe tabulario, pleraque interi- ere. Cæterum ſubleuauit Recinetenſem cladem Dal- matiarum industria. Flumeneſes Terſactenſibus finiti- mi, Leone X. Pontifice Maximo, Lauretanæ hitoriæ ori- gines ac primordia haud mediocriter illuſtrarunt. Nam de prima ſanctiſſimæ huius domus in Dalmatiam migra- tione, exploratione, cultu, ac miraculis conſignata litte- ris Recinetenſi populo miſerunt ea, quæ in vetuſtis maio- rum ſuorum annalibus repererant. Et Recinetenſes Leo- nem Pont. de hiſce rebus certiore fecerunt. Authorem habeo Hieronymum Angeliram, qui illo ipſo tempore Re- cinetenſi ciuitati erat à ſecretis: & ſubinde Lauretanam hitoriam, vbi hæc memoriæ prodidit, Clementi VII. Leo- nis patrueli, & participi ſecretorum dicauit. Nos igitur Angeliram haud dubiæ fidei authorem ſecuti ex Illyrico- rum annalibus primam huius hitoriæ partem texuimus, ijs quæ in proprijs Recinetenſium monumentis calami- tas vrbis reliqua fecerat, adiectis. Clariora deinceps, & vberio-

Hier. Ang.